

Bodi pa to, kakor že koli, toliko smemo reči, da želimo istinito: Bog varuj slov. ljudstvo take omike ter za-njo ne zavidamo Nemcev.

Ces. Rud. sadjerejsko društvo za spodnji Štajer.

Redni občni, spomladanski zbor je imelo sadjerejsko društvo letos dne 9. maja meseca popoldne po večernicah; udeležilo se ga je okolu 70 kmetovalcev in raznih drugih stanov.

Ravnatelj društveni, g. dr. Gustav Ipavc, izraževaje svojo zadovoljnost nad obilno udeležbo in živim zanimanjem za sadjerejo, otvori zborovanje in navzočne s kratkimi besedami prav prijazno nazdravlja ter jih vabi na marljivo sodelovanje na važnem sadjerejskem našem polju.

Iz predsednikovega in tajnikovega poročila pa povzamemo važnije točke: V pretečenem letu je društvo zborovalo a) odbor 24. marca, 9. junija in 19. novembra b) občna zbora sta bila dva in sicer 10. maja v Št. Juriju in 27. decembra v Šmarju.

Posamezne obravnave v teh shodih so se sicer vsakokrat ali natančno, ali pa bolj skrajšano objavljale, zato naj tu sledé le važniši sklepi ali obravnave. Po odborovem sklepu od 24. marca minolega leta so se naročile podobe sadja, da se lažje spoznavajo plemena. Za l. 1885 se je sklenilo prirediti sadno razstavo v Št. Juriju, a ker društvo ni dobilo pri osrednjem odboru c. kr. kmetijske družbe v Gradcu nobene podpore in po uplivu poslednje tudi druge oblasti niso ničesar privolile, morala se je razstava za minulo leto opustiti.

Nasvetoval pa nam je osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe, naj se društvo udeleži regionalne razstave v Mariboru, kar je pa odbor po svojem sklepu opustil iz merodajnih uzrokov.

V odborovi seji dne 19. novembra l. l., h kateri se je poklical tudi g. Klenart, kot obče poznan izvedenec, strokovnjak v sadjereji iz Gradca, se je sadje doposlano iz raznih krajev Spod. Štajerja, imenovalo s praviimi imeni ter so se zaznamovale tiste vrste, katere bi utegnile za naše kraje najvažniše biti z ozirom na rodovitnost in na bask, ki ga donšajo.

Odbor se je odločil za 12 jabelčnih in 10 hruševih plemen v širšem obsegu. Ker je skušnja pokazala, da je dosedanji Štefanijin vrt za društvene namene premajhen, si je društvo priredilo še jeden vrt, ki meri okolu 1100 kvadratnih sežnjev.

Na predlog gosp. Fr. Lenčeka z Blance se okrajnemu sadjerejskemu vrtu v Sevnici dovoli od društva 30 gl. podpore, ki se je tudi izplačala. Po odborovem sklepu se je društvo tudi obrnilo na vse okrajne zastope društvenega okroga s prošnjo in priporočilom, naj se

v vsakem okraju ustanovi po jeden večji sadjerejski okrajni vrt, katero podvzetje hoče društvo vsestransko podpirati po svoji moči. Društvo je na uložene prošnje po hvalevrednem prizadevanju odbornika g. M. Vošnjaka, državnega in deželnega poslanca, dobilo lepo podporo od raznih strani.

V letošnji spomladi je društvo razposlalo 10.000 divjakov jabelčnih in hruševih in za cepljenje teh potrebno število cepičev. Požlahtnjenih jabelčnih in hruševih drevesec se je razposlalo 14.000. Na novo smo zasadili 4000 divjakov in dosedaj se je požlahtnilo okolu 3000 divjakov. Jabelčnih in hruševih peček v prsti pomešanih se je posejalo, brž, ko je sneg zginit in se je zemlja malo osušila, dva precejšnja zaboja.

Društvu je od začetka do sedaj pristopilo 426 udov; med temi je 18 ustanovnikov, drugi so letniki. Od zadnjega občnega zbora 17. decembra 1885 do sedaj je društvenino za tekoče leto odrajtalo 54 letnikov. Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da je po odbitih velikih stroških za najem novega vrta, prekopavanje itd. še v blagajnici 175 gold. 64 kr. gotovine. V pregledovalca računov se volita g. Fr. Kartin, trgovec in g. T. Grah, učitelj.

Temu sledi govor o sadjereji in trtoreji gospoda J. Rupnika, nadučitelja v Št. Lovrencu pod Prežinom. Jako poučljivo in zanimivo prednašanje, katero je pojasnjeval s šibicami in trtami, ki jih v ta namen seboj prinesel prirezovaje in odrezovaje jih, obsegalo je te-le glavne točke: 1. Kako se v drevesnici drevesa odgojevati? 2. Okrajšanje srčne ali glavne koreninice in debla. 3. Cepljenje s priklado, z okom, s spečim in živim okom. 4. Pomlajenje starih dreves. 5. Precepljenje dreves. 6. Kako se onemogla in zanemarjena drevesa zopet okrepcajo.

O trtoreji je g. govornik obravnaval te-le točke: 1. Vzrejevanje trsa na gredici. 2. Cepljenje spomladi. 3. Cepljenje na zeleno mladiko z zelenim cepičem — od 15. maja do 15. jun.

Ta jako praktično zastavljen govor je zanimal gospoda kakor kmeta. Na razna stavljena vprašanja je g. Rupnik prav prijazno in podučljivo odgovarjal in pojasnjeval. — Hvala mu! Zavoljo prošlega časa so se predlogi in posvetovanje radi prihodnje udeležbe pri razstavah morali preložiti na prihodnjič.

V Št. Juriju na juž. žel.

Val. Jarc, tajnik.

Gospodarske stvari.

Konjereja pa vzboljševanje pašnikov.

Po „Konjereju“.

Naj konjereja prospeva, treba je pred vsem, da skrbimo za primeren živež, kajti malo

izdajo najbolji žrebci in izvrstne kobile, ako je živež njih zaroda pomanjkljiv. Anglež pravi: „V ovsnem žaklju tiči plemenitost“, t. j. v pravem živežu je uspeh vzreje. Vsak vó, da zobjanje samo ne zadostuje za vzrejo konjev in da je živež primerno sestavljati in ravno pri tem je paša neizogibna. Da se zdrži želodec zdrav ter da žrebe dobro prebavlja, za to dela paša izvrstno. Ker je pa želodec najvarniša podlaga krepkemu organizmu, razvidi se lahko, da se paša nikakor ne sme zanemariti.

Toda vsaka paša pomaga ravno tako malo, kakor je seno z vsacega travnika enako vredno. Vselej pride na to, da je dobrih, redivnih trav obilo na pašniku ali na senožetu. Treba je tedaj skrbeti za to, da raste taka trava v obilni meri. Kar je na nje močvirnih prastrov, ali pa z biljem prerassenih, te je treba izsušiti in potem skrbeti, da se voda lahko napelje, kedar bi je o letni vročini bilo treba. Mesta, ki so višja, je treba, kolikor se koli da, razravnati, kajti na njih se suši trava, v nižavah okoli njih pa se dela močvirje in to je vedno na škodo travi ali senu ter se rado razširjuje. Da prospeva po drugih deželah pašnik bolje in se jim krma bolje obnaša, to prihaja večinoma od tega, da imajo žlebe, ki so jih razpotegnili na vse kraje, po njih pa se iztaka nepotrebna tekočina in kedar nastane potlej potreba, lahko se po njih sopet napelje vode na travnik ali pašnik.

Noben pašnik se ne zdrži dobro, ako se živinski odpadki ne raztresó od časa do časa; bolje pa je še tedaj, ako jih vsekaš v zemljo, sicer se napravijo prazni, izžgani prostori. Travniku pa tudi pašniku mora se s časom dati gnoja, na obeh pa je tudi treba, da se ob enem nekaj novih travnih semen upše z brano v zemljo, sicer primanjka novih zarastkov.

S tem, kar smo rekli, se ve, da še nismo vsega povedali, kar bi bilo treba storiti, da se napravi ali zdrži senožet ali pašnik v dobrem stanu. Navedemo tu le, kar je najpotrebniše, pa se tudi da najlepše izvršiti. Več sedaj ne mislimo reči.

Ker pa pri nas ne moremo celih šest mesecev rabiti pašnikov, moramo skrbeti za deteljo, esparseto, mohar in dr., redek je namreč, ki bi imel za ostali čas dovolje dobrega sena.

V deželi imamo še zadosti pašnikov, ki bi popolnem izdali za vzrejo žrebet, naj bi z njimi, kakor kaže, ravnali. V tem stanu, v katerem se še večji del teh pašnikov nahaja, pač ne izdajo in ne dajo zadosti živeža. Mi imamo upanje, da bodo konjerejci pašnike sčasom dobro obćenili in torej tudi skrbeli, da se jim bodo čedalje bolj obrnili na pravo stran.

Zmerom pa in vselej moramo še povdarjati, da je žrebetu, dokler ni poldrugo leto staro, oves najbolji živež, kajti samo z njim se raz-

vije organizem v redu in položi se dno, na katerem se mu ima vzdigniti krepek život. Ako se to zanemari, v poznejih letih ne more se več z ničem popraviti.

Upamo, da najdejo te male besede, ki smo jih konjerejcem v le-teh vrstah podali, ugodna tla. Po tem bodo pa se tudi po njih jeli bolj in bolj ravnati, kajti če se žrebetom ne vzboljša živež v večji meri, kakor je to dosegmal, ne moremo računati na vzboljšanje in požlahtnjenje kmečkih konj.

Nekaj dobre volje pa še nekaj marljivosti in ne bojimo se, da bi ne šlo po sreči.

Sejmovi. Dne 7. junija pri sv. Juriju, v Ločah, pri sv. Emi, v Račah, v Lučanah, v Marenbergu, v Mozirju, v Radgoni, v Brežicah, v Laškem trgu pa v Vidmu. Dne 8. junija pri sv. Heleni in sv. Marjeti na Dravskem polju, pri sv. Martinu poleg Slov. Gradca, pri sv. Miklavžu ob Sotli in v Strassu. Dne 9. jun. v Pilštanju, pri sv. Primožu in v Trbovljah.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Slovanski dijaki.) V nedeljo dne 23. m. m. bilo je pri nas veselo, mladeniško veselo. Društvo graških slov. dijakov, „Triglav“, nam je to veselje naredilo; prišlo je k nam, pri nas se razveselit, a razveselilo je nas. Do pol sto vseučiliščnikov se je pripeljalo in zastopali so 7 slovanskih plemen, vsi mladi, čvrsti, uneti za blagor slov. ljudstev. To se jim je bralo na licih, to se slišalo iz njih govorov, to je odmevalo iz njih pesmi. Naši Slovenci pa so tudi ljubim gostom postregli, kolikor se je v kratkih urah le dalo. Na kolo dvoru vzprejela jih je v jutro čitalnica ter jih spremila v „Nar. dom“, z grada grofinje Herbersteinske so jim pokazali popoldne lepe slov. kraje na dalnje okolje, zvečer pa jih je salon „Nar. doma“ zbral h koncertu. Mnogo število rodoljubov in rodoljubkin s Ptuja in iz obližja je prihitelo, mladih gostov počastit in se na njih izglednem rodoljubju okrepit. V ponedeljek pa je mladim gostom g. dr. Gregorič odprl svoj vrt in č. oo. minoriti svoje prostore, naj so lahko videli, da je Slovan tudi na slov. tleh prav kakor doma ter še živi staro gostoljubje. Naši mladi gosti lahko so se tedaj pri nas še ukrepili v vzajemni slovanski ljubezni, a tudi mi smo ta dneva podčrtali v koledarju našega življenja, kakor najlepša dneva — dneva domoljubnega veselja.

Od sv. Lov. v Puščavi. (Srečna volitev.) [Konec.] Pa res čuden je naš „šribar“. On se prišteva ves, kolikor ga je pod klobukom, k liberalni stranki, k tisti stranki tedaj, ki baje za „napredek, prosveto, omiko“ ljudstva kar vsa gori in žari, pa kljubu tej „žareči gorečnosti“